

NR. 287/O/26.03.2026

BULETIN DE AVERTIZARE NR. 6

Condițiile climatice din ultimele zile au favorizat apariția și dezvoltarea următoarelor boli:

MONILIOZE (la toate speciile sămburoase), PĂTAREA ROȘIE A FRUNZELOR (*Polystigma rubrum* la prun), BĂȘICAREA FRUNZELOR (*Taphrina deformans* la piersic și cais), CIURUIREA FRUNZELOR (*Stigmina carpophylla*) PĂTAREA FRUNZELOR (*Blumeriella* j. la cires și visin).
care poate/pot cauza pierderi importante la culturile:

SÂMBUROASE

1. **MONILIOZE (*Monilinia* spp)** – monilioza este o boală larg răspândită la toate speciile de pomi fructiferi în întreaga țară. Dintre speciile sămburoase sunt atacate vișinul, cireșul, prunul, piersicul și caisul. Atacul se produce pe flori, fructe, frunze, lăstari și chiar pe mugurii înverziți.

Atacul de monilioză se recunoaște după aspectul exterior, macroscopic, unde se constată că florile, frunzele și lăstarii atacați se ofilesc, se brunifică și se usucă, rămânând pe pom pentru multă vreme. Fructele atacate putrezesc și se acoperă la exterior cu pernițe proeminente, de culoare cenușie-albicioasă, care constituie fructificațiile conidiene. Fructele atacate se usucă și rămân în mare parte pe ramuri, iar cele căzute se descompun, dacă timpul este umed, sau rămân mumificate, asigurând transmiterea bolii de la un an la altul.

Infecțiile cele mai mari de monilioză se semnalează în plantațiile bătute de grindină, în cele cu atacuri de dăunători sau boli ce produc leziuni (răni) și în anii cu precipitații abundente și timp răcoros. Predispoziție maximă la atac au soiurile în fază de înflorit și la maturarea fructelor.

Agenții patogeni care produc monilioza sunt ciupercile *Monilinia laxa* (care declanșează atacurile de primăvară) și *Monilinia fructigena* (care declanșează atacurile pe fructe din perioada de vară-toamnă).

Avertizarea tratamentelor:

- Primul tratament se avertizează până la umflarea mugurilor;
- Tratamentul al doilea în faza de buton alb – deschiderea primelor flori;
- Tratamentul al treilea se avertizează la 15 – 20% flori cu petale scuturate;
- Tratamentul al patrulea la intrarea în pârgă a celui mai timpuriu soi de la specia respectivă;
- Tratamentul al cincilea la începutul intrării în pârgă a soiurilor cu coacere târzie.

În anii cu atacuri foarte mari de monilioză și, mai ales, la soiurile foarte sensibile, se vor avertiza în plus tratamente și la circa 50% flori deschise, la scuturarea a peste 75% din petale și imediat după recoltatul fructelor. În caz de grindină se va avertiza imediat un tratament de prevenire și combatere a moniliozei.

2. **PĂTAREA ROSIE A FRUNZELOR (*Polystigma rubrum* la prun)** – este una din cele mai păgubitoare boli ale prunului în toate livezile situate în zonele colinare unde există precipitații frecvente în perioada aprilie – iunie și poate produce mari pierderi, atacând 55 – 82,6% din frunze la soiurile foarte sensibile. Atacul se manifestă sub forma unor pete ovale sau circulare, la început de culoare gălbuie. Cu timpul petele devin portocalii, apoi roșu-închis, având aspect ceros, crustos, fiind bombate mai mult pe fața inferioară. Când sunt ploi frecvente și timp călduros, petele cresc, confluează și ocupă o mare suprafață din frunză. Frunzele puternic atacate cad de timpuriu, iar pomul, neputându-se hrăni, se debilitază, dă producții mai mici și iarna poate să degere ușor, neavând substanțe de rezervă care să-i confere rezistență la îngheț.

3. **BĂȘICAREA FRUNZELOR (*Taphrina deformans* la piersic și cais)** – în România, bășicarea frunzelor este răspândită în toate zonele unde se cultivă aceste specii, în pepiniere și în plantații neîngrijite, unde provoacă foarte mari pagube în anii cu primăveri ploioase.

Această ciupercă atacă frunzele, lăstarii, florile și fructele. Pe frunzele bolnave apar deformări – bășicări de diferite dimensiuni și forme – umflăturile manifestându-se pe partea superioară a frunzelor. Frunzele bolnave la apariție sunt mai moi, iar cu timpul se îngroașă, se lătesc și se alungesc, se decolorează, devin rigide, se colorează în roșu. Mai târziu, când se formează ascele, frunzele atacate capătă o culoare violacee, iar când ascele sunt mature, pe frunze apare o pulbere violaceu-galben-verzuie.

Atacul pe flori se petrece în primăverile foarte ploioase, când sunt infecții puternice pe frunze. Florile sunt deformate, rămân sterile și cad.

Atacul pe fructe se manifestă sub forma unor pete cu marginile foarte neregulate. Aceste pete la început sunt de culoare galben-verzuie, apoi devin roșii, violacee, iar într-o fază avansată sunt mult mai bombate, deformate, crapă radiar, în crăpături pătrunde *Monilinia laxa*, fructele putrezesc și cad.

Lăstarii atacați sunt îngroșați, deformați, cresc greu, au internodiile scurte, vârful foarte subțire și baza foarte groasă, iar frunzele sunt total deformate. Lăstarii atacați se usucă, se înnegresc și rămân în pom constituind sursa de infecție pentru anul următor.

Pe măsură ce cad frunzele bolnave, în luna iunie apar frunze noi, sănătoase, care dacă sunt tratate reușesc să hrănească pomul și să-l salveze.

4. **CIURUIREA FRUNZELOR (*Stigmina carpophylla*)** – atacul se manifestă pe lăstari, ramuri, frunze și fructe. Pe lăstari și ramuri apar pete mici de culoare purpurie, ușor adâncite, care ulterior se extind în leziuni necrotice alungite. Lăstarii tineri grav atacați se usucă spre sfârșitul perioadei de vegetație. În dreptul leziunilor de pe ramuri apar gome caracteristice acestei boli.

Pe frunze apar pete circulare, de culoare brun-roșietică, cu o margine violacee. La început ele sunt izolate, dar cu timpul pot să se unească cuprinzând o zonă considerabilă din suprafața frunzei.

Într-un stadiu mai avansat al bolii, țesutul din dreptul petelor se detașează, frunza căpătând aspectul de ciuruire.

Pe fructe apar aceleași pete mici, circulare de 1-3 mm în diametru, de culoare roșu-închis. Fructele atacate se depreciază devenind improprii atât pentru consum, cât și pentru industrializare.

În cazul când inflorescențele sunt atacate ca rezultat al infectării mugurelui sau al dezvoltării leziunilor la baza pedunculului floral, florile se ofilesc înainte de a fi în întregime deschise.

Măsuri de prevenire și combatere:

- Sâmburoasele să fie protejate cu fungicide în tot timpul anului;
- Tratamentele de toamnă-iarnă trebuie să fie aplicate imediat ce începe defolierea naturală, când încă nu s-au cicatrizat leziunile de pe ramură după desprinderea frunzelor;
 - Urmează tratamentele obișnuite de iarnă;
 - Primăvara se vor aplica tratamente după efectuarea tăierilor de curățire a pomilor;
 - La scuturarea florilor, precum și după culesul fructelor, pomii se vor proteja cu fungicide;
 - Leziunile de pe ramuri și trunchiuri se vor badijona cu o soluție de sulfat de cupru 3-5% și se vor unge cu masticuri;
- Se vor face în mod regulat, an de an, tăieri pentru înlăturarea tuturor ramurilor debile, care prezintă leziuni, cancere, ramuri uscate, etc, iar locul va fi acoperit cu mastic;
- Se recomandă distrugerea prin ardere a ramurilor tăiate care constituie surse de infecții.

5. **PĂTAREA FRUNZELOR** (*Blumeriella j. la cires si visin*) - *Blumeriella jaapii* este o boala întâlnită nu doar la cireș, ci și la prun, vișin, etc.

Simptome:

- pe frunze apar pete ruginii, apoi se îngălbenesc (uneori se răsucesc) și cad;
- boala atacă la început frunzele, apoi stopează creșterea fructelor pe care le coace timpuriu nemaivând proprietățile unui fruct normal, producția fiind inefficientă.

Pentru **combatere**, vă recomandăm tratamentul fitosanitar utilizând unul din produsele de mai jos:

1. CUPROXAT FLOWABLE (KUPFEROL) – 0,35% (3,5 litri/ha în 1000 litri apă) - (monilioza, bășicarea frunzelor) sau
2. CUPROFIX ULTRA (NOVICURE) - 1,25 – 1,5 kg/ha (ciuruirea, bășicarea frunzelor) sau
3. LUNA EXPERIENCE 400 SC – 0,5 litri/ha (monilioza, pătarea roșie) sau
4. CHORUS 50 – 0,45 – 0,75 kg/ha (monilioza) sau
5. ORIUS 25 EW (SALVATOR 25 EW) – 0,075 – 0,1% (0,075 – 1,0 litru/ha în 1000 litri apă) – (monilioza) sau
6. FUNGURAN OH 300 SC (KOCIDE FLOW) – 1,6 – 2,5 litri/ha (monilioza) sau
7. TELDOR 500 SC – 0,8 litri/ha (monilioza) sau
8. FOLICUR SOLO 250 EW (VALOR 250 EW) – 0,75 litri/ha (monilioza)

sau alte produse de protectia plantelor omologate.

Luati masurile ce se impun pentru protectia mediului inconjurator.

Respectati cu strictete normele de lucru cu produse de protectia plantelor, pe cele de securitate a muncii, de protectie a albinelor si a animalelor.

În conformitate cu prevederile legale, se va respecta legislația națională în vigoare respectiv: Ordonanța Guvernului nr. 4/1995, Ordonanța Guvernului nr. 41/22.08.2007, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, nr. 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, nr. 68/05.02.1992 al Ministerului Mediului, nr. 15b/3404/08.11.1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și nr. 127/21.10.1991 al Asociației Crescătorilor de Albine din România privind unele măsuri pentru protecția familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu pesticide, veți lua toate măsurile ce vă revin, mai ales în perioada de “ înflorire”, pentru a asigura protecția familiilor de albine.

ATENȚIE!!!

Agricultorii care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează produse de protecție a plantelor au următoarele **obligatii**:

1. Să utilizeze numai produse de protecție a plantelor omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor;
2. Să utilizeze produsele de protecție a plantelor doar în scopul pentru care acestea au fost omologate și numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare;
3. Produsele de protecție a plantelor clasificate ca fiind foarte toxice (T+) și toxice (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin **autorizație** pentru utilizarea acestor produse;
4. Să nu aplice tratamente cu produse de protecție a plantelor în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică, precum și în alte zone protejate stabilite în condițiile legii;
5. Să respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatarea agricolă, așa cum sunt prevăzute la cap. VI pct. 6.3 – 6.7 din **Codul de bune practici în ferma**, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 1.234/2006.

Cerințe obligatorii pentru fermieri: Conform Hotărârii 1230 din 12 Decembrie 2012, art.67, privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.107/2009 al Parlamentului European, utilizatorii profesioniști de produse de protecție a plantelor au obligația să păstreze pentru o perioadă de cel puțin 3 ani, evidența produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează.

În registrul în care țin evidența produselor de protecție a plantelor se va specifica:

- denumirea produsului de protecție a plantelor;
- momentul aplicării;
- doza;
- zona și cultura pentru care s-a folosit produsul de protecție a plantelor.

La cerere, utilizatorii profesioniști pun la dispoziția inspectorilor fitosanitari informațiile relevante din evidențele respective.

Nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art. 67 alin.(1) din **Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009**, privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 8000 lei la 10000 lei, conform **Hotărârii 1230 din 12 decembrie 2012, Art. 3 alin. (1), litera i.**

Vă alăturăm mai jos modelul de REGISTRU pentru evidența tratamentelor cu produse de protecție a plantelor.

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....

Domiciliul fermier/sediul social al societății

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRUL

De evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratam. (ziua,luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării fenofaza culturii	Tratamentul efectuat					Numele, prenumele pers. responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data document prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: Boli/dăunători/buruieni	Denumire ppp folosit	Doza omologată/doza folosită	Suprafața -ha-	Cantități utilizate (kg, l)			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

Producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila, după caz) fermierului sau administratorului societății

Responsabil prognoza și avertizare,
Mariana STEFAN

